

Kendelse af 27. januar 2022

i

faglig voldgift

FV2021-305

**3F Transportgruppen
(advokat Mads Bendix Skelbæk-Knudsen)**

mod

Dansk Erhverv Arbejdsgiver (DEA)

For

**Søstrene Grenes Import A/S
(advokat Jesper Østergaard Bocianski)**

1. Uoverensstemmelsen

Tvisten i sagen angår, om det arbejde, som udføres i Søstrene Grenes lagerlokaler beliggende X-adresse, er omfattet af det faglige gyldighedsområde for Lageroverenskomsten mellem DEA og 3F Transportgruppen (klagers opfattelse), eller om det er omfattet af HK Funktionæroverenskomsten (indklagedes opfattelse).

2. Påstande

Klager, 3F Transportgruppen, har nedlagt påstand om, at indklagede skal tilpligtes at anerkende, at det arbejde, der udføres på Søstrene Grenes Import A/S' lager, X-adresse, er omfattet af Lageroverenskomsten mellem DEA og 3F Transportgruppen.

Indklagede, DEA for Søstrene Grenes Import A/S, har påstået frifindelse.

3. Sagens behandling

Sagen blev mundtligt forhandlet den 13. januar 2022 hos Søstrene Grene, Y-adresse, for en faglig voldgiftsret bestående af forhandlingssekretær Tina Petersen og Forhandlingssekretær Karsten Kristensen, begge 3F Transportgruppen, underdirektør Morten Schønning Madsen og advokat, souschef Mette De Voss, begge DEA, og med fhv. højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen som formand og opmand.

Der blev umiddelbart forinden hovedforhandlingen foretaget besigtigelse først af Søstrene Grenes E-commerce lager beliggende X-adresse, og derefter af Søstrene Grenes centrallager Y-adresse.

Der blev afgivet forklaring af tillidsrepræsentant A, faglig sekretær B, forhandlingssekretær C, logistikchef D, fhv. overenskomstchef E og advokat, chefkonsulent F.

Sagen blev fra klagers side procederet af advokat Mads Bendix Skelbæk-Knudsen og fra indklagedes side af advokat Jesper Østergaard Bocianski.

Sagen blev voteret den 17. januar 2022 i DEA's lokaler, Børsen, 1217 København K.

Der var efter voteringen ikke enighed om eller flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen skal herefter træffes af opmanden, som mundtligt redegjorde for sin opfattelse af sagen.

Der var enighed om, at sagen kan afsluttes med afsigelse af en kendelse, som ikke behøver at indeholde en gengivelse af de afgivne forklaringer eller af parternes argumentation, jf. arbejdsretslovens § 28, stk. 5.

4. Overenskomsterne mv.

Både 3F Lageroverenskomsten og HK Funktionæroverenskomsten indeholder bestemmelser om lagerarbejde, men ingen af overenskomsterne indeholder noget nærmere om deres dækningsområde i så henseende.

Hvad angår engroslagre blev der i 1994 indgået en grænse- og samarbejdsaftale mellem klager (den gang SID) og HK. Af aftalen fremgår bl.a.:

”Følgende funktioner henhører under SID's område:

1. Af- og pålæsning ved transport af varer internt som eksternt efter ordreseddel.
2. Ud- og indpakning ved ekspedition samt maskinel supplerings af lagre.
3. Håndtering af VVS-artikler samt jern og rør, hvortil kræves betjening af kran eller andre tekniske hjælpemidler.
4. Arbejde på og ved transportbånd samt sugeanlæg.
5. Kølehuse, dybfrostlagre samt frugt- og grøntlagre og auktionshaller ...
6. Transportarbejdet med returvarer, herunder betjening af affaldspresser og paller.
7. Rengøring af lagre, pladser samt vedligeholdelse af materialer.

Følgende funktioner henhører under HK's område:

1. Ekspedition af varer og direkte handel.
2. Ledelse og kontrolfunktioner, herunder ansvar for datomærkning, prismærkning og registrering af bl.a. returvarer, som ligger inden for HK's område.
3. Ansvar for banderolering og kontrol med beskatnings- og afgiftsvarer.
4. Arbejdet på forvalterkontor, herunder udskrivning af ordresedler, fakturaer, telefonbetjening samt regnskabsføring.

...

Ovennævnte aftale er truffet på grundlag af nuværende vare- og ekspeditionsforhold. Der er enighed om, at det ovenfor skitserede også skal være retningsgivende ved indførelse af nye arbejdsmetoder.

I tvivlstilfælde optages forhandlinger mellem organisationerne.

I tilfælde af uoverensstemmelse om forståelsen af nærværende overenskomst optages forhandlinger mellem parterne.

Såfremt sagen ikke kan løses ved forhandling, afgøres sagen ved kartellets grænseudvalg og i sidste ende ved LO's grænsenævn. Ved uenighed skal sagen behandles ved voldgift."

Aftalen dækker ikke lagerarbejde knyttet til internetforretninger.

Faglig voldgiftskendelse afsagt den 15. oktober 2018 i sag FV2018.0026 angik overenskomstdækningen af en vikar ansat hos TeamVikaren.dk under vikarens arbejde udført på E-commerce lageret hos brugervirksomheden Prime Cargo A/S, der håndterede webhandel for flere store butikskæder. Kendelsen indeholder følgende oplysninger om praksis mv. vedrørende lagerarbejde knyttet til internetforretninger:

"4.3. Oplysninger om praksis mv.

4.3.1. Isabella Smith A/S

Der er fremlagt et brev af 27. december 2004 fra Frank Kieffer fra SID til HK/Handel ved Kim Jensen om virksomheden Isabella Smith A/S. I brevet hedder det bl.a.:

"Ved en fornyet besigtigelse på ovennævnte virksomhed den 20. december 2004 blev det konstateret, at der var tale om it-handel, hvilket er HK's organisationsområde. Det er derfor aftalt, at ovennævnte virksomhed er HK's organisationsområde, og vi betragter derfor sagen som afsluttet."

4.3.2. Supervare A/S

I et brev af 25. maj 2011 fra C fra 3F til Dansk Erhverv Arbejdsgiver hedder det om overenskomstforholdene hos Supervare A/S i Glostrup bl.a.:

"3F Transportgruppen er efter besigtigelse og samtale med HK kommet til den opfattelse, at med det varesortiment der er tale om p.t. hos Supervare A/S, vil det være mest naturligt med en HK-overenskomstdækning af det pågældende lagerarbejde på firmaets adresse i Glostrup."

Advokat Michael Hegelund-Nielsen, som dengang var tilknyttet Dansk Erhverv Arbejdsgiver, og som var involveret i sagen om overenskomstforholdene hos Supervare A/S, har i en skriftlig redegørelse af 19. september 2018 oplyst bl.a.:

”Supervare A/S var en virksomhed, medlem af Dansk Erhverv Arbejdsgiver, der stod for SuperBest-kædens handel med dagligvarer. Indehaveren af Supervare.dk var en købmand i SuperBest-kæden, der havde startet virksomheden op i sin dagligvarebutik, hvor man anvendte det beskedne lager, der er i dagligvarebutikker, som lager for Supervare A/S.

I forbindelse med at Supervare A/S voksede valgte virksomheden at flytte denne til selvstændige lokaler i Glostrup.

Ud over lagerfunktionen i Glostrup var der tillige administrative medarbejdere på adressen og et antal telefonsælgere.

...

Der blev ... gennemført en fælles besigtigelse med repræsentanter for Supervare A/S, Dansk Erhverv Arbejdsgiver, 3F Vestegnen og HK Handel.

Lageret bestod af et større lokale, der i det væsentligste lignede en almindelig dagligvarebutik med hylder og kølemotrer. Frysevarerne var ikke i motrer, men i et fryserum.

Lagermedarbejderne havde håndscannere og mindre plukvogne. Arbejdsgangen var som følger:

Medarbejderne hentede en ordreseddel, der bestod af en indkøbsliste med de dagligvarer, som kunden ønskede leveret. Herefter gik medarbejderen rundt på lageret og plukkede varerne fra ordresedlen og returnerede til sidst til pakkeområdet, hvor medarbejderen pakkede varerne ned i en kasse. Kassen blev – afhængig af det indhold der var plukket – enten sat ved almindelig temperatur eller på køl. Skulle der plukkes frostvarer, blev disse plukket særskilt og sat i et frostrum.

Herefter sluttede opgaven for medarbejderen og vedkommende kunne tage en ny ordreseddel.

Varerne blev afhentet af en ekstern vognmand, der bragte ordrene ud til Supervare A/S’ kunder.”

4.3.3. Matas

Af et protokollat af 11. februar 2015 fremgår, at der havde været afholdt et afsluttende møde i forbindelse med 3F’s henvendelse af 8. juli 2014 til Matas Operations A/S vedrørende overenskomstafdækning af ”lagerfaciliteterne i tilknytning til Matas Operations A/S’ hovedkontor på Rørmosevej i Allerød”. Parterne var enige om, at Matas Operations A/S ”tiltræder Lageroverenskomsten mellem Dansk Erhverv Arbejdsgiver og 3F Transport pr. 1. juni 2015”. Protokollatet er underskrevet af 3F Transport, Dansk Erhverv Arbejdsgiver og Matas Operations A/S.

Af et protokollat af 10. februar 2016 fremgår, at der havde været afholdt et afsluttende møde i forbindelse med Matas Webshops tiltrædelse af HK funktionæroverenskomsten pr. 1. december 2015. Protokollatet er underskrevet af HK Handel, Dansk Erhverv Arbejdsgiver og Matas Operations A/S.

4.3.4. Andre virksomheder mv.

Fagligt Fælles Forbund har i replikken og i et supplerende processkrift henvist til en række virksomheder, som har et weblager, eller som i lighed med Prime Cargo A/S leverer direkte til kunderne, men hvor lagerarbejdet er omfattet af overenskomst med 3F. Det drejer sig bl.a. om System Transport A/S, Logistik Centralen A/S, Bestseller A/S, Jysk, T. Hansen, Nemlig.com og ID-Design.

Fagligt Fælles Forbund har endvidere oplyst, at Prime Cargo A/S har 16 igangværende lærlingeforhold, der er omfattet af lærlingebestemmelserne i Fællesoverenskomsten mellem DIO II og 3F Transportgruppen.”

Afgørelsen i sag FV2018.0026 faldt ud til, at det var HK-Funktionæroverenskomsten, som fandt anvendelse på arbejdet. Opmanden (Oliver Talevski) anførte i sin begrundelse herfor bl.a. følgende:

”8.1. Baggrund og problemstilling

Vikarbureauet TeamVikaren.dk, Kolding ApS blev oprettet i 2016 og meldte sig ind i Dansk Erhverv Arbejdsgiver samme år. Ved indmeldelsen blev TeamVikaren.dk, Kolding ApS umiddelbart omfattet af 3F landsoverenskomsten for vikarer, herunder 3F lageroverenskomsten. TeamVikaren.dk, Kolding ApS blev ikke ved indmeldelsen umiddelbart omfattet af HK funktionæroverenskomsten, idet den kun gjaldt, hvis HK kunne dokumentere, at mindst 50 procent af de beskæftigede inden for det område, som overenskomsten tilsigtede at dække, var medlemmer af HK. I foråret 2016 tiltrådte TeamVikaren.dk, Kolding ApS gennem Dansk Erhverv Arbejdsgiver særskilt HK funktionæroverenskomsten, som således blev gældende for selskabet uanset den nævnte 50 procent grænse.

Sagen angår, om det arbejde, som A – der som vikar var tilknyttet TeamVikaren.dk, Kolding ApS – udførte som vikar på E-commerce lageret hos brugervirksomheden Prime Cargo A/S i Kolding (der ikke selv har indgået nogen overenskomst), er omfattet af 3F vikaroverenskomsten, herunder 3F lageroverenskomsten, således som 3F har gjort gældende, eller om arbejdet er omfattet af HK funktionæroverenskomsten, således som Dansk Erhverv Arbejdsgiver har gjort gældende.

A blev ikke lovet, hvad 3F da heller ikke har gjort gældende, at arbejdet er omfattet af 3F vikaroverenskomsten, herunder 3F lageroverenskomsten. Spørgsmålet om, hvilken overenskomst A’s arbejde er omfattet af, må derfor afgøres på andet grundlag.

8.2. Mere overordnede betragtninger

....

3F lageroverenskomsten indeholder ikke noget nærmere om dækningsområdet. HK Funktionæroverenskomsten omfatter også lagerarbejde, men indeholder heller ikke noget nærmere om dækningsområdet. Den praksis, som er gennemgået i afsnit 4.3 foran, giver ikke grundlag for at fastslå med nogen præcision, i hvilke tilfælde det er den ene eller den anden overenskomst, der finder anvendelse på lagerarbejde. Det samme gælder den retspraksis, som parterne har påberåbt sig. ... Grænse- og samarbejdsaftalen mellem SID (nu 3F) og HK, jf. afsnit 4.2 foran, angiver heller ikke med nogen klarhed, hvordan en tvist som den foreliggende skal løses. ...

Efter min mening må situationen i dag karakteriseres således, at de to overenskomster overlapper hinanden i ikke ubetydelig grad. I en sådan situation består voldgiftsrettens opgave i at bedømme, om der er det fornødne grundlag for at tilsidesætte arbejdsgiverens beslutning om, at ansættelsesforholdet er omfattet af den ene overenskomst i stedet for den anden. ...

8.3. Den konkrete vurdering

E-commerce lageret hos Prime Cargo A/S håndterer webhandel for bl.a. Magasin. Kunden bestiller sin vare på nettet i stedet for at gå i butik. Varerne modtages i varemodtagelsen, hvor de pakkes ud, lægges på hylder eller hænges på lokationer klar til pluk. Efter pluk i henhold til de enkelte ordrer bliver varerne på en rullevogn transporteret til pakkeafdelingen, hvor de bliver pakket og gjort klar til forsendelse. Varerne kører herefter på et bånd videre til en lukkestation og derfra til et sted, hvor de bliver afhentet af en transportør.

A's arbejde som vikar på E-commerce lageret hos Prime Cargo A/S bestod i at plukke varer. Han fik udleveret en håndscanner med de enkelte ordrer og tog en rullevogn, som han gik rundt på lageret med og plukkede varer. Han placerede varerne i rullevognen, og når han var færdig, kørte han rullevognen tilbage til pakkeområdet. Han pakkede ikke selv til forsendelse, men tog en anden rullevogn og gik i gang med den næste ordre på håndscanneren.

Efter denne beskrivelse af E-commerce lageret og A's arbejde på lageret og efter bevisførelsen i øvrigt, herunder besigtigelsen af lageret og forklaringen fra Peter B. Dahl Slatcher – sammenholdt med grænse- og samarbejdsaftalen mellem SID (nu 3F) og HK fra 1994 og den praksis, der er beskrevet i afsnit 4.3, samt den påberåbte retspraksis ... – har jeg ikke grundlag for at tilsidesætte beslutningen fra TeamVikaren.dk, Kolding ApS, hvorefter A's arbejde er omfattet af HK funktionæroverenskomsten. Efter min mening er det nærliggende at sidestille A's arbejde på E-commerce lageret med arbejde på traditionelle udleveringslagre i forbindelse med butikker, der er omfattet af HK funktionæroverenskomstens dækningsområde. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at A's arbejde efter praksis som beskrevet i afsnit 4.3 muligvis også falder ind under 3F lageroverenskomsten."

Fagbevægelsens Hovedorganisations Grænsenævn har ved kendelse af 15. december 2021 taget stilling til, om 3F har eneret til at organisere lager- og logistikmedarbejdere på virksomheder, der driver internethandel med forbrugere fra egne lagre, såfremt 3F har varslet konflikt mod virksomhederne, før HK har haft kontakt med dem. Grænsenævnet gav ikke 3F medhold i en påstand herom. Grænsenævnet gav heller ikke 3F medhold i en påstand om, at HK skulle anerkende, at lager- og logistikarbejde på fire konkrete virksomheder, som drev sådan virksomhed, udelukkende er 3F's faglige område. I Grænsenævnets begrundelse herfor er anført følgende:

"3F har som påstand 3 nedlagt påstand om, at det omhandlede arbejde på de 4 virksomheder udelukkende er 3F's faglige område.

Som allerede anført lægger grænsenævnet til grund, at arbejdet ikke er dækket af en grænseaf-tale, og at det tidsmæssige forløb ved overenskomstindgåelsen ikke er afgørende.

Grænsenævnet lægger videre til grund, at begge forbund har landsdækkende overenskomster, hvis faglige område omfatter det omstridte arbejde, og at de 2 forbund er repræsenteret i hvert sit faglige udvalg for en uddannelse, der har relevans for udførelsen af det omstridte arbejde.

Grænsenævnet finder det ikke godtgjort, som 3F har gjort gældende, at 3F's overenskomster samlet giver lønmodtagerne bedre ansættelsesforhold end HK's overenskomster.

Spørgsmålet er herefter, om 3F organisatorisk har tættest relationer til det pågældende arbejde i et sådant omfang, at det kan opveje, at HK har overenskomstdækket alle 4 virksomheder.

Grænsenævnet lægger i den forbindelse vægt på, at internethandel er en videreførelse af det tidligere postordresalg, som efter de oplysninger, der er forelagt Grænsenævnet, i langt væsentligst omfang var HK's organisationsområde, hvilket da også i en række konkrete sager har været anerkendt af 3F. Grænsenævnet lægger også vægt på, at arbejdets karakter på de omhandlede virksomheder, hvor de enkelte varer og pakker er så små og lette, at de kan håndteres uden anvendelse af hjælpemidler, har mere karakter af butik, som er HK's organisationsområde end af engroslager, som er 3F's organisationsområde. Grænsenævnet lægger endelig vægt på oplysningerne om, at de omhandlede medarbejdere i vidt omfang roterer mellem lager- og logistikarbejde og mere administrative funktioner.

Af disse grunde finder Grænsenævnet, at det omhandlede arbejde ikke udelukkende er 3F's faglige område, hvorfor HK frifindes for den af 3F nedlagte påstand 3 ...

Selv om det ikke er nødvendigt for Grænsenævnets stillingtagen til de nedlagte påstande, finder Grænsenævnet anledning til at tilkendegive, at Grænsenævnet af de anførte grunde finder, at lager- og logistikarbejde på virksomheder, der driver internetforretning med salg til forbrugere er HK's organisationsområde, i hvert fald hvor de enkelte varer og pakker er så små og lette, at de kan håndteres uden anvendelse af hjælpemidler, og hvor medarbejderne roterer mellem lager- og logistikarbejde og mere handels- og kontormæssige opgaver.”

5. Omstændighederne i den konkrete sag

Søstrene Grene er en familieejet virksomhed, som blev startet i 1973 med åbningen af en butik i Århus. Antallet af butikker er siden vokset, og virksomheden har siden 2003 også åbnet butikker i udlandet. Der er i dag mere end 240 Søstrene Grene-butikker fordelt på 16 lande. Butikkerne sælger et bredt sortiment af prisbillige forbrugsvarer. Sortimentet, som løbende fornyes, består bl.a. af køkkenredskaber, glas, stel, boliginteriør, te og kaffe, servietter, lys, møbler, materialer og udstyr til forskellige former for hobby samt til personlig pleje, accessories, legetøj, mv.

Virksomheden har løbende måttet udvide sin lagerkapacitet, og den havde engroslagre på flere adresser i Århus, da den i 2017 gik i gang med at opføre en stor lagerbygning på adressen Y, hvor lagrene skulle samles. Mens byggeriet pågik, modtog virksomheden et anbefalet brev dateret 23. august 2017 fra 3F Transport Logistik Byg (3F TLB), Århus, hvori var anført følgende:

”Vedrørende fremtidig samarbejde og overenskomst.

Vi har erfaret at I samler Jeres aktiviteter i Y-adresse, hvilket vi selvfølgelig hilser velkomment. Vi har aftaler med mange øvrige virksomheder derude.

Vi vil gerne lægge op til et godt samarbejde med Jer, bl.a. i form af formidling af arbejdskraft, uddannelse m.v.

En forudsætning for dette samarbejde er imidlertid, at vi indgår en overenskomst med Jer, for vores faglige dækningsområde, som er lageret.

For at forhandle dette på plads, skal jeg anmode Jer om at kontakte os, for at aftale et møde i sagen.

Formelt set kan I betragte denne henvendelse som 1. konfliktvarsel. Ikke fordi vi ønsker en konflikt, men for at understrege betydningen af at vi får lavet en aftale.”

HK Handel Østjylland rettede ved anbefalet brev dateret 24. august 2017 henvendelse til virksomheden med ønske om oprettelse af overenskomst med virksomheden om løn- og arbejdsvilkår for ”de under vores faglige område (kontoransatte) beskæftigede medarbejdere” og med opfordring til at mødes snarest muligt og drøfte det fremtidige samarbejde mellem virksomheden og HK Handel ”herunder indgåelse af overenskomst for henholdsvis logistikcentret administrationen placeret i Y-adresse og det Administrative Hovedkontoret i Z-adresse.”

Søstrene Grene indmeldte sig den 11. september 2017 i DEA, som har indgået overenskomst med såvel 3F Transportgruppen (Lageroverenskomsten) samt HK/Privat og HK Handel (HK Funktionær-overenskomsten, hvori er aftalt særlige regler for medarbejdere, som er ansat udelukkende til beskæftigelse på lagre).

Af et protokollat underskrevet den 15. december 2017 af Søstrene Grene, DEA og 3F LTB fremgår følgende:

”Søstrene Grenes Import A/S, Dansk Erhverv Arbejdsgiver og 3F Transport, Logistik og Byg (3F LTB) er på baggrund af 3F’s konfliktvarsel overfor virksomhedens nye lager i Årslev og Søstrene Grenes Import A/S’ efterfølgende medlemskab af Dansk Erhverv Arbejdsgiver enige om følgende:

I forbindelse med opstart af lageret i Y er det aftalt, der foretages en fælles besigtigelse med deltagelse af HK Handel. Besigtigelsen planlægges gennemført primo februar 2018 når lageret er i fuld drift.

Indtil opstart af Søstrene Grenes nye lager i Y, og uden præjudice, følges Lageroverenskomsten mellem 3F og Dansk Erhverv Arbejdsgiver fra indmeldelsesdatoen i Dansk Erhverv Arbejdsgiver pr. den 11. september 2017. De ansatte efterreguleres og får snarest nye ansættelsesbeviser. Evt. tilpasning for perioden forhandles/aftales mellem virksomheden, 3F LTB og Dansk Erhverv Arbejdsgiver.

Når det faglige dækningsområde er fastslået, afholder parterne en lokalforhandling på baggrund af det tidligere fremsendte oplæg fra 3F TLB. Dansk Erhverv Arbejdsgiver deltager i denne forhandling, der finder sted uden konfliktret.”

Den 26. januar 2018 afholdt Søstrene Grene, DEA og 3F LTB Århus et møde om en række konkrete forhold knyttet til Lageroverenskomsten og lokalaftaler i den forbindelse.

Den 21. marts 2018 blev den aftalte besigtigelse gennemført med deltagelse af DEA, Søstrene Grene, HK Handel og 3F Transportgruppen. Konklusionen fra besigtigelsen fremgår af en mail fra daværende overenskomstchef i DEA E til forhandlingssekretær i 3F Transportgruppen C med følgende indhold:

”Hej C

Tak for mødet i går.

Som aftalt skal jeg for den gode ordens skyld bekræfte, at vi i forbindelse med mødet i går, hvor 3F, HK, Søstrene Grene og Dansk Erhverv Arbejdsgiver deltog, blev enige om, at det arbejde, der udføres i hal 1, hal 2, hal 3 og hal 4 er omfattet af det faglige dækningsområde for så vidt angår Lageroverenskomsten. Dette gælder dog ikke det administrative arbejde der udføres med hensyn til f.eks. varekontrol og planlægning (forvalterkontor) idet dette er omfattet af det faglige dækningsområde fsva. Funktionæroverenskomsten mellem Dansk Erhverv Arbejdsgiver og HK Handel og HK/Privat.”

I Cs svarmail sendt den 23. marts 2018 er anført følgende:

”Hej E

Tak for det fremsendte, hvor jeg er enig i indholdet.

Og skulle der komme flere haller med de samme eller lignende arbejdsfunktioner må det jo gælde dem også.”

E anførte hertil følgende i en mail af 24. marts 2018:

”Hej C

Mht eventuelle nye/yderligere haller vil jeg mene, at det vel må kræve en ny besigtigelse at tage stilling til det faglige dækningsområde for sådanne tiltag.”

C svarede herpå i en mail sendt den 26. marts 2021, at ”Det tager vi til den tid, hvis det bliver aktuelt.”

Der fandt herefter tilpasningsforhandlinger sted den 29. maj 2018 vedrørende specifikke overenskomstbestemmelser. Resultatet af forhandlingerne fremgår af et protokollat dateret 5. juli 2018 og underskrevet af 3F TLB Århus, DEA og Søstrene Grene.

I første halvdel af 2019 besluttede Søstrene Grene, at man ville indrette en webshop i lokaler beliggende på adressen X, som tidligere havde fungeret som et af virksomhedens engroslagre og senere som bufferlager. Virksomheden, som lod sig rådgive af DEA, var af den opfattelse, at det arbejde, som skal udføres på et E-commerce lager, adskiller sig væsentligt fra det arbejde, der udføres på virksomhedens centrallager i Y, og at arbejdet mest nærliggende henhører under HK Funktionæroverenskomsten, som giver større muligheder for at aftale fleksibilitet med hensyn til arbejdstider, deltidsarbejde mv.

Der blev derfor mellem HK Handel/HK Privat, DEA og Søstrene Grene indgået et ”Tiltrædelsesprotokollat”, hvorefter Funktionæroverenskomsten for Handel, Viden og Service mellem DEA og HK/Privat og HK/Handel fra den 1. september 2019 er gældende for ”lagermedarbejdere på E-commerce Weblageret i Søstrene Grenes Import A/S ... på adressen: X”.

De første medarbejdere blev ansat primo 2020, og webshoppen åbnede officielt i marts 2020.

3F Transportgruppen og DEA havde i december 2020 en mailkorrespondance, hvorunder 3F gjorde indsigelse imod Søstrene Grenes valg af at anvende HK Funktionæroverenskomsten på virksomhedens E-commerce lager, idet 3F henviste til, at lageret allerede er dækket af 3F's overenskomst. Der har herefter været afholdt mæglingsmøder mellem 3F Transportgruppen og DEA, uden at enighed har kunnet opnås.

HK/Handel har i mail af 9. december 2021 efter besigtigelse af weblageret på adressen X og på forespørgsel fra DEA's advokat bekræftet, at det udførte arbejde efter sin karakter og tilrettelæggelse naturligt henhører under det faglige dækningsområde for Funktionæroverenskomsten for Handel, Viden og Service, og at arbejdet således efter HK's opfattelse henhører under HK Handels område og ikke under 3F Transportgruppens område.

På baggrund af parternes oplysninger, de afgivne forklaringer og voldgiftsrettens besigtigelse kan forholdene og arbejdet på Søstrene Grenes E-commerce lager på adressen X, beskrives således:

Kunderne afgiver deres bestillinger via Søstrene Grenes webshop på internettet. Varerne modtages – på samme måde som det også sker i Søstrene Grenes fysiske butikker – i store papkasser fra centrallageret i Y. I afdelingen for varemodtagelse pakkes de modtagne kasser fra centrallageret ud, de udpakkede varer undergives en kvalitetskontrol og bliver herefter sat på hylder mv.

Den enkelte kundes ordre effektueres ved, at en medarbejder udstyret med en håndscanner fra hyldeerne plukker de varer, som indgår i ordren, hvorefter varerne lægges i en separat kasse, som er placeret på en plukvogn, hvor der også er placeret kasser bestemt for effektueringen af andre kunders ordrer, og som skubbes rundt manuelt.

Når alle varerne til en kunde er samlet, afleveres kundens kasse i pakkeafdelingen, hvor varerne bliver pakket og gjort klar til forsendelse. I forbindelse med pakningen sker der en sidste kvalitetskontrol. Skrøbelige varer som glas, keramik, stearinlys mv. bliver behørigt emballeret og placeret øverst i kassen. Via en computer af samme art som i almindelige butikker printes en faktura og en returlabel, som begge lægges i kassen. Der lægges endvidere efter behov yderligere fyld i kassen med henblik på, at varerne ikke vælter rundt og skades under udbringningen. I ekspeditionen indgår tillige en kontrol af, at det nedpakkeede stemmer overens med kundens ordre.

Herefter vejes hver enkelt kasse og placeres på en palle, hvorefter den overgives til en vognmand, der forestår udbringningen af kundens varer. Kasserne vejer som oftest mellem 2-12 kilo og kan udbringes som almindelig pakkepost.

I lageret indgår også en afdeling for returvarer. Returvarerne pakkes her ud og kontrolleres. Medarbejderen skal i den forbindelse påse, om en påberåbt reklamation er berettiget, samt påse, om en returneret vare i et fortrudt køb er uskadt, således at varen kan stilles tilbage på hylden.

Der er endvidere oprettet en afhentningsbutik, hvor kunderne selv kan afhente bestilte varer. En særlig afdeling går under navnet ”tehuset”, hvor te afvejes i den bestilte mængde og fyldes i poser påtrykt Søstrene Grenes eget logo, ligesom der er en speciel afdeling for ordrer, som giver anledning til særligt papirarbejde mv.

E-commerce lageret er 8.000 m² stort og beskæftiger 173 medarbejdere, heraf 49 deltidsansatte, som alle er ansat under HK Funktionæroverenskomsten. Gennemsnitsalderen på de ansatte er 23 år. De ansatte roterer mellem de forskellige arbejdsopgaver, idet dog enkelte arbejdsopgaver kræver en særlig oplæring. Det tilstræbes, at modtagne ordrer ekspederes hurtigst muligt, og det kan variere en del, hvor stort et behov for arbejdskraft der er den enkelte dag.

Centrallageret i Y er 30.000 m² stort og beskæftiger 53 medarbejdere. Gennemsnitsalderen på de ansatte er 39 år. Varerne til lageret modtages i store kasser via containere mv., som tømmes af lagermedarbejdere. Indholdet af kasserne undergives ved modtagelsen en stikprøvekontrol, som foretages af personale ansat under HK Funktionæroverenskomsten. Kasserne – som efter omstændighederne kan blive opbrudt i mindre kasser – transporteres af lagermedarbejdere på paller og med trucks til de forskellige lagerhaller, som er forsynet med meget høje lagerreoler, hvor kasserne stables under brug af automatiseret udstyr. Centrallageret står for samlede vareudsendelser til butikkerne, herunder til webshoppen. Vareudsendelserne effektueres ved, at en lagermedarbejder elektronisk modtager besked om, hvilke kasser, der skal plukkes. Plukningen foregår ved brug af trucks og automatiseret udstyr, og de plukkede kasser emballeres til sidst i plastik i en særlig maskine med henblik på udsendelse med en vognmand.

6. Parternes argumentation

3F Transportgruppen har overordnet gjort gældende, at det er uden betydning, om arbejdet på Søstrene Grene's weblager er dækket af HK Funktionæroverenskomsten, da der ikke er noget forbud mod dobbeltoverenskomster. Det er også uden betydning, hvordan en eventuel grænsestrid mellem 3F Transportgruppen og HK skal løses. Der er en stiltiende aftale mellem 3F og HK om, at man ikke indgår overenskomst med en virksomhed, som allerede er bundet af den anden organisations overenskomst, og HK handlede i strid hermed, da man i sommeren 2019 underskrev tiltrædelsesprotokollet om Søstrene Grene's tiltrædelse af HK Funktionæroverenskomsten for arbejde udført på virksomhedens weblager. Der er mellem 3F og HK en uafklaret strid herom, men denne strid skal afklares af Grænsenævnet og ikke af voldgiftsretten, som alene skal tage stilling til, om arbejdet er dækket af 3F Lageroverenskomsten.

Det arbejde, som udføres på weblageret, er naturligt omfattet af 3F Lageroverenskomsten, og Søstrene Grene har siden indmeldelsen i september 2017 i DEA været omfattet af denne overenskomst. Overenskomstdækningen har ikke begrænset sig til bestemte lagerfunktioner eller bestemte lokaliteter. Besigtigelsen i marts 2018 var ikke udtryk for, at man anså det af overenskomsten omfattede arbejde som begrænset til hal 1, 2, 3 og 4 på Y-adresse, men er tværtimod udtryk for, at man efter lagerets opstart konstaterer, at også dette arbejde er omfattet af Lageroverenskomsten, dog ikke for så vidt angår det administrative arbejde, der er omfattet af HK's overenskomst.

Der er tale om arbejde udført på et lager uden kontorpladser, hvor der gøres brug af bl.a. plukvogn, og hovedparten af arbejdsopgaverne er almindeligt lagerarbejde uden kundekontakt. Der er endvidere ingen af opgaverne, som ikke kan udføres af en almindelig lagermedarbejder evt. efter lidt oplæring. Det var hele virksomheden Søstrene Grene, som ved virksomhedens indtræden i DEA blev omfattet af 3F Lageroverenskomsten, og ikke kun nogle konkrete lagerhaller. På tidspunktet for indmeldelsen var 50% reglen ikke opfyldt, og Søstrene Grene blev derfor ikke ved indmeldelsen omfattet af HK Funktionæroverenskomsten. Søstrene Grene kan herefter ikke indskrænke Lageroverenskomstens dækningsområde ved efterfølgende at indgå en aftale med HK om tiltrædelse af HK Funktionæroverenskomsten. Det er således Søstrene Grene, som selv har skabt en dobbeltoverenskomstsituation, og sagen adskiller sig bl.a. herved afgørende fra den sag, som blev afgjort ved kendelsen af 15. oktober 2018 i FV2018.0026.

DEA for Søstrene Grene har overordnet gjort gældende, at arbejdet på E-commerce lageret på adressen X i sin helhed er omfattet af HK Funktionæroverenskomsten, som indeholder særlige bestemmelser for medarbejdere på lagerområdet. Overenskomsten hed tidligere Landsoverenskomsten for kontor og lager, og den er gældende, også selv om en medarbejder ikke er omfattet af funktionærloven, jf. herved overenskomstens § 9.

Ved Søstrene Grene's indmeldelse i DEA i september 2017 blev ikke kun 3F Lageroverenskomsten men også HK Funktionæroverenskomsten gældende på virksomheden. Dette fremgår af protokollatet af 15. december 2017, hvori det aftaltes at gennemføre en fælles besigtigelse med deltagelse af HK

Handel med det formål at fastlægge det faglige dækningsområde. Det fremgår endvidere af resultatet af den fælles besigtigelse, som blev foretaget den 21. marts 2018 efter, at Søstrene Grene's lageraktiviteter var blevet samlet i et centrallager på adressen Y. Resultatet af besigtigelsen blev således, at arbejdet i hallerne 1-4 blev henført under 3F Lageroverenskomstens dækningsområde bortset fra det administrative arbejde, der udføres med hensyn til f.eks. varekontrol og planlægning, idet det arbejde ansås for omfattet af HK Funktionæroverenskomstens faglige område. Der blev ved aftalen ikke taget stilling til det faglige dækningsområde ved oprettelsen af fremtidige nye lagre.

Arbejdet på et E-commerce lager adskiller sig væsentligt fra arbejdet på et engroslager, idet det bl.a. indebærer varekvalitetskontrol, effektivering af den enkelte kundes ordre med emballering af varen og udstedelse af faktura mv., modtagelse og kontrol af returvarer samt håndtering af diverse papirer. Arbejdsfunktionerne falder samlet set mest naturligt ind under HK Funktionæroverenskomstens dækningsområde, og der er derfor ikke grundlag for at tilsidesætte den beslutning, som Søstrene Grene efter rådgivning fra DEA traf om at lade arbejdet overenskomstdække af HK Funktionæroverenskomsten. Sagen er på dette punkt helt parallel med sag FV2018-0026 afgjort ved kendelse afsagt den 15. oktober 2018. HK Funktionæroverenskomsten er dermed i overensstemmelse med tiltrædelsesprotokollatet indgået mellem HK Privat/HK HANDEL, DEA og Søstrene Grene gældende for Søstrene Grene's E-Commerce Weblager på adressen X. Som anført af opmanden i FV2018-0026 kan det ikke føre til en anden vurdering, at arbejdet efter hidtidig praksis muligvis også kunne have været dækket af 3F Lageroverenskomsten.

7. Opmandens begrundelse og resultat

Sagens baggrund og kriterierne for sagens afgørelse

Søstrene Grene indmeldte sig den 11. september 2017 i Dansk Erhverv Arbejdsgiver, som har overenskomst såvel med 3F Transportgruppen (3F Lageroverenskomsten) som med HK Privat/HK HANDEL (HK Funktionæroverenskomsten). Indmeldelsen skete i anledning af, at virksomheden stod foran at skulle samle sine engroslageraktiviteter i et nybyggeri i Y og i den forbindelse havde modtaget henvendelser fra såvel 3F Transport Logistik og Byg (3F TLB), Århus, som HK Handel, Østjylland, vedrørende overenskomstdækning.

Efter indmeldelsen blev det mellem Søstrene Grene, DEA og 3F LTB aftalt, jf. protokollat af 15. december 2017, at der efter opstart af det samlede centrallager i Y skulle foretages en fælles besigtigelse af lageret med deltagelse af HK Handel for at fastslå det faglige dækningsområde, ”herunder om der er arbejdsfunktioner som henhører under HK Handels faglige dækningsområde”. Resultatet af besigtigelsen, som blev foretaget den 21. marts 2018, blev, at arbejde udført i hal 1, hal 2, hal 3 og hal 4 ansås omfattet af 3F Lageroverenskomstens faglige dækningsområde bortset fra ”det administrative arbejde der udføres med hensyn til f.eks. varekontrol og planlægning (forvalterkontor) idet dette er omfattet af det faglige dækningsområde fsva. Funktionæroverenskomsten...”

Søstrene Grene havde ved indmeldelsen i DEA og ved indgåelsen af aftalen om dækningsområdet for overenskomsterne ikke nogen webshop med tilhørende E-commerce lager, og der blev hverken ved indmeldelsen, under besigtigelsen eller ved anden lejlighed taget stilling til eller lovet 3F Transport noget vedrørende overenskomstdækningen af et sådant lager.

Både 3F Lageroverenskomsten og HK Funktionæroverenskomsten indeholder bestemmelser om lagerarbejde uden dog at angive noget nærmere om dækningsområdet, og hidtidig praksis har vist, at overenskomsterne, uanset at de har hvert sit kerneområde, på en række punkter overlapper hinanden i ikke ubetydelig grad, jf. det ovenfor gengivne uddrag fra kendelsen i FV2018.0026 med oplysninger om hidtidig praksis mv.

Det må i en sådan situation accepteres, at en arbejdsgiver ud fra driftsmæssige hensyn kan henhøre alle medarbejdere til den overenskomst, som arbejdet mest nærliggende hører under, jf. herved også opmandens begrundelse i sag FV2018.0026, som er citeret ovenfor.

Sagens udfald beror herefter på en konkret vurdering af, om Søstrene Grene har haft en saglig og loyal begrundelse for at anse det for mest nærliggende at sidestille arbejdet på E-commerce lageret med arbejde, som henhører under HK Funktionæroverenskomstens område frem for under 3F Lageroverenskomstens område.

Den konkrete vurdering

Sagen angår et E-commerce lager for en webshop, hvor kunderne, som typisk vil være forbrugere, bestiller varer på nettet i stedet for at købe dem i en fysisk butik. Varerne modtages fra Søstrene Grenes engroslager på samme måde, som det sker i Søstrene Grenes fysiske butikker. Varerne pakkes ud og anbringes på hylder mv., idet der samtidig foretages en kvalitetskontrol. Den enkelte kundes ordre ekspederes på den måde, at varerne ”plukkes” fra hylderne af en medarbejder og lægges i en kasse anbragt på en rullevogn sammen med kasser bestemt for andre kunder. Efter endt plukning skubbes rullevognen hen til pakkeafdelingen, hvor varerne bliver pakket og gjort klar til forsendelse. Der er for en meget stor del af varernes vedkommende tale om små og lette varer, og der sker under pakningen en sidste kvalitetskontrol. Glas- og keramikvarer samt andre skrøbelige varer skal, inden de pakkes ned, emballeres behørigt. Der udskrives en faktura og labels fra samme type apparat, som anvendes i fysiske butikker, idet det samtidig kontrolleres, at det nedpakkede stemmer overens med kundens ordre. Returnerede varer går til returafdelingen, hvor en medarbejder i forbindelse med udpakningen påser, om en påberåbt reklamation er berettiget, og om varer, som er returneret, fordi købet er fortrudt, er beskadigede, eller om de kan sættes tilbage på hylderne igen. Der er endvidere indrettet en afhentningsbutik, hvor kunderne selv kan afhente bestilte varer, der er indrettet et ”tehus”, hvor te afvejes i den bestilte mængde og fyldes på poser påtrykt Søstrene Grenes logo, ligesom der er en speciel afdeling for behandling af ordrer, der kræver særligt papirarbejde. Der tilstræbes en hurtig ekspedition af modtagne ordrer, og antallet af ordrer kan variere meget fra dag til dag. Der er derfor

behov for fleksibilitet, og arbejdet er tilrettelagt således, at medarbejderne i vidt omfang roterer mellem de forskellige arbejdsfunktioner.

Under hensyn til de ovenfor beskrevne arbejdsfunktioners art og udførelse findes det ikke at kunne kritiseres, at Søstrene Grene har vurderet, at arbejdet på E-commerce lageret samlet set mest nærliggende henhører under HK Funktionæroverenskomsten, og derfor har valgt at henføre alle lagerets medarbejdere under denne overenskomst.

3F Transport kan herefter ikke også gøre krav på at overenskomstdække arbejdet, og det gælder, uanset om arbejdet efter praksis muligvis også kan anses for omfattet af 3F Lageroverenskomstens dækningsområde. Den af DEA for Søstrene Grene nedlagte frifindelsespåstand tages derfor til følge.

Thi bestemmes:

Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Søstrene Grenes Import A/S frifindes

Hver part skal bære egne omkostninger ved sagens behandling og skal betale halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 27. januar 2022

Lene Pagter Kristensen